

Direktiv för det fortsatta arbetet med översyn och omförhandling av styrdokument för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Bakgrund

Regionen är sammankallande för både politisk styrgrupp och en arbetsgrupp bestående av tjänstemän.

Under 2016 och 2017 har uppdraget inriktats på att ta fram nya styrande dokument (förbundsordning och samarbetsavtal) för kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län samt att undersöka olika alternativ att organisera kollektivtrafiken.

Under vintern 2017/2018 har arbetet intensifierats och i februari 2018 har förbundsordning och samarbetsavtal skickats till medlemmarna för beredning i respektive fullmäktige. Beredning och beslut av styrdokumenterna förväntas vara klara i juni 2018.

Under arbetets gång har ett antal brister och behov identifierats. Det handlar i huvudsak om den politiska styrningen, den ekonomiska planering, den regionala samordningen, kostnadsfördelningsmodellen och otydlighet i roller på kommunalförbundet.

Mål

Att ta fram ett förslag till beslut i respektive medlemsorganisation (kommunerna och regionen).

Förslaget ska presentera en ny organisationsform där nuvarande organisation delas upp: i ett länstrafikbolag med säte i Kramfors, en myndighet som organiseras i ett kommunalförbund eller en gemensam nämnd samt att kundtjänst (tidigare beställningscentralen) förblir placerad i Ånge.

Mellan bolagsstyrelse och direktion/nämnd skall det inte råda personalunion.

Syftet med omorganiseringen är att stärka den politiska styrningen av kollektivtrafikmyndigheten och kollektivtrafiken i länet genom en tydlig beställar- och utförarroll, samt att från ett utförarperspektiv öka fokus på resenärernas behov.

Det finns fyra olika utredningsalternativ:

- UA0: nya styrdokument som beslutas om i juni 2018,
- UA1: ny organisering,
- UA2: ny organisering och ny kostnadsfördelningsmodell, samt
- UA3: skatteväxling (från kommunerna till regionen eller omvänt).

Huvudalternativet för utredningen ska vara utredningsalternativ 2 (UA2).

En konsekvensbeskrivning ska tas fram för att jämföra nuvarande organisationsform med det nya förslaget.

Förslaget till beslut ska omfatta förslag till ny organisering (ägande och huvudmannaskap av kollektivtrafikverksamhet och bolag), styrning samt finansiering (kostnadsfördelning) av kollektivtrafiken i Västernorrland.

Förslaget skall även innefatta en tidplan för när ny organisering i sin helhet kan vara på plats.

Effektmål

- **att** skapa en tydlighet vad gäller organisering och kostnadsfördelningsmodell, samt
- **att** skapa bättre förutsättningar för regional samordning och planering.

Medlemmarna har alltsedan kommunalförbundet bildades återkommande upplevt att rollfördelningen mellan medlemmar och förbund har varit otydliga, att medlemmar och förbund ofta har tolkat skrivningarna i de styrande dokumenten olika samt att kostnader inte har varit förutsägbara.

Medlemmarna har upplevt att de återkommande processerna med att ta fram trafikförsörjningsprogram, långtidsplaner, samverkansavtal samt de årliga budgetprocesserna och i förekommande fall trafikbeställningarna har varit otydliga och ofta föränderliga över tid.

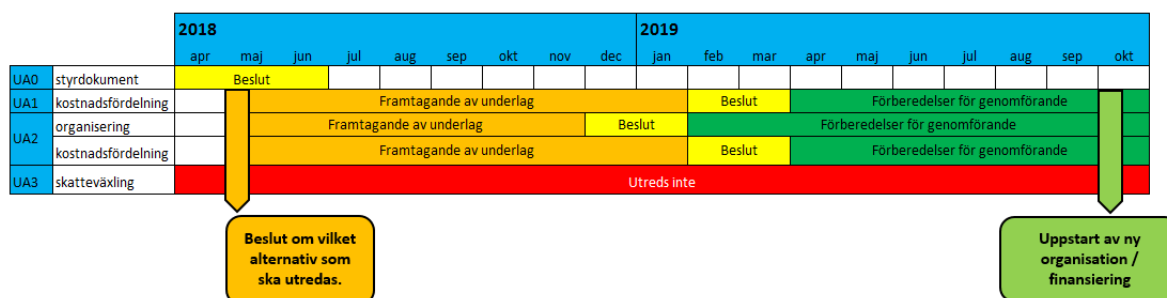
Regionen har tillsammans med kommunerna, regionala och statliga myndigheter utvecklat fungerande processer för framtagande av regionala planer och strategier, såsom exempelvis den regionala utvecklingsstrategin, den digitala agendan, regionala transportplanen med flera. Vi har också tillsammans skapat en fungerande samverkan kopplat till de regionala strategierna och planerna, exempelvis inom Regionala transportgruppen, Forum för samhällsplanering, Regionala samverkansrådet med flera.

Metod

Det försatta arbetet kommer att ha följande arbetsgång:

- a) Ta fram en översiktlig processbeskrivning,
- b) förslag på alternativ organisering, samt
- c) Kostnadsfördelning utifrån alternativ organisering där medlemmarna:
 - Planerar,
 - Beställer, samt
 - Bekostar den trafik och de samordningstjänster som man har beställt.

Tidplan

UA0 bibehållet kommunalförbund med nya styrdokument

Beslut väntas ta i samtliga fullmäktigförsamlingar fram till och med juni 2018.

UA1 ny kostnadsfördelningsmodell

Framtagande av underlag till januari 2019, beslut februari – mars 2019, förberedelser fram till och implementering oktober 2019.

UA2 ny organisering och ny kostnadsfördelningsmodell

Förslaget delas in i två delar, som kan vara separerade eller samordnade processer.

Processen kring organisering bedöms vara mindre komplicerad än den om kostnadsfördelning, varför den sistnämnda förskjuts två månader avseende framtagande av underlag och beslut men inte avseende införande (1 oktober 2019).

UA3 skatteväxling

Förslag om eventuell skatteväxling bedöms kräva omfattande utredningsarbete och förordas inte av alla organisationer (vilket skulle krävas) och utreds därför inte i detta arbete.